

نمونه رایگان موجود

بر پایه سمت گودرزی

کلیدواژه‌های آزمونی

خلاصه فشرده فصل به فصل

پزشکی قانونی

خلاصه جامع – ویژه دانشجویان حقوق پیام نور

ناشر منبع: انتشارات سمت · مؤلفان: دکتر فرامرز گودرزی و دکتر مهرزاد کیانی

دانشگاه پیام نور – کد درس ۱۲۲۳۰۴۸ و ۱۲۲۳۲۶۱

منبع اصلی دانشجویان:

// مناسب برای رشته‌های

حقوق، علوم قضایی، فقه و مبانی حقوق اسلامی

// نوع فایل

خلاصه متنی – قابل جستجو – PDF

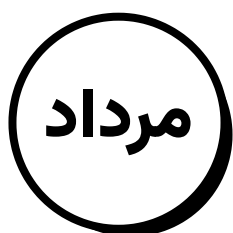
// نویسنده جزوه

تیم تالیف بژیک

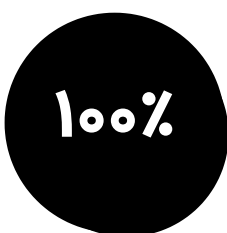

// کیفیت

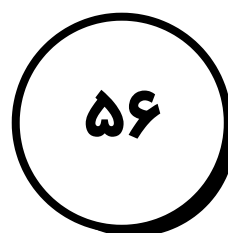
تضمین ۱۰۰٪ پوشش مطالب

آخرین آپدیت ۱۴۰۵

پوشش نکات

صفحه مفید

بخش اول: اخلاق و حقوق پزشکی

سرفصل مطالعه (منبع: دانشگاه پیام نور)

- ✓ بخش اول: فصل دوم، سوم، چهارم، پنجم و ششم
- ✓ بخش دوم: فصل اول، سوم، چهارم و پنجم
- ✓ بخش سوم: فصل اول، دوم، سوم و چهارم
- ✓ بخش چهارم: فصل سوم
- ✓ بخش ششم: فصل دوم، سوم و چهارم
- ✓ بخش هفتم: فصل اول و دوم
- ✓ بخش هشتم: فصل اول، دوم، سوم، چهارم و پنجم

این خلاصه صرفاً بر اساس همین سرفصل اعلامی تنظیم شده و فصل‌های خارج از این فهرست حذف شده‌اند.

فصل دوم: قصور و تخلف پزشکی

- ✓ توجه: این فایل رایگان نیست و منحصراً برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهیه و تنظیم شده است. تمام حقوق مادی و معنوی این محصول، متعلق به سایت "بژیک" می‌باشد؛ هر گونه کپی برداری و انتشار غیر قانونی آن توسط افراد سودجو، بدون اخطار قبلی، پیگرد قانونی در پی خواهد داشت؛ لذا بایستی مستقیماً از این سایت خریداری شود در غیر این صورت مسئولین راضی نمی‌باشند و حرام و حق الناس می‌باشد.
- ✓ پزشکان در برابر غفلت، مهارت نداشتن یا سهل‌انگاری خود قانوناً مسئول جبران خسارات بیماران هستند.
- ✓ بیماران حق دریافت درمان استاندارد را دارند، اما این بدین معنا نیست که پزشک نتیجه نهایی را تضمین کند؛ لذا صرف تشخیص ندادن یا عدم نتیجه پس از معاینات کامل، قصور محسوب نمی‌شود.
- ✓ عوارض جانبی پذیرفته‌شده که ملازم با درمان هستند، به شرط اخذ رضایت و برائت آگاهانه، قصور تلقی نمی‌گردند.
- ✓ قصور امری نسبی است و پزشک زمانی مرتکب قصور می‌شود که سه شرط همزمان برقرار باشد:
 - ۱. پزشک وظیفه مراقبت و درمان بیمار را بر عهده گرفته باشد.
 - ۲. پزشک از ادای وظیفه تخطی کرده باشد (ترک فعل لازم یا انجام فعل ممنوع).
 - ۳. تخطی او سبب آسیب جسمانی یا روانی به بیمار شده باشد.

✓ مصادیق مهم تخطی و قصور:

- ✓ رعایت نکردن اقدامات استاندارد (مانند انجام ندادن رادیوگرافی در موارد مشکوک به شکستگی).
 - ✓ تشخیص نادرست به علت نگرفتن شرح حال کامل یا معاینه نکردن (مانند بستری نکردن بیمار با خطر آپاندیسیت).
 - ✓ خطرهای حین درمان (مانند شکستن سر سوزن حین تزریق).
 - ✓ اشکال در ارتباط با سایر همکاران (مانند ارجاع ندادن بیمار به متخصص در زمان نیاز).
 - ✓ بازگو نکردن حقایق به بیمار و معاینه نکردن مجدد وی.
 - ✓ نقص در تنظیم گزارش‌های بالینی کامل و نگهداری آن‌ها در سوابق.
 - ✓ قصور جنایی و بی‌احتیاطی واضح (مانند انجام زایمان توسط پزشک مست).
- ✓ معیار سنجش مهارت پزشک، شناخت متعارف کارشناسان و کتب مرجع رشته مربوطه است. از پزشک جوان در حد آزمون‌ها و تجربه‌اش انتظار می‌رود، اما عدم آشنایی با پیشرفت‌های معقول پزشکی پذیرفته نیست.

مسئولیت پزشکان و انواع قصور

✓ مسئولیت پزشکی در سه عرصه مطرح است:

- ✓ **مسئولیت اخلاقی:** پاسخگویی در پیشگاه خداوند از منظر انسانی و شرعی.
 - ✓ **مسئولیت قانونی (مدنی و جزایی):** مسئولیت مدنی مربوط به جبران خسارت مالی اشخاص حقیقی است (قابل پرداخت توسط بیمه)، اما مسئولیت جزایی صدمه به جامعه است (مثل سقط جنین جنایی) که جبران آن با پول ممکن نیست و پزشک شخصاً در برابر آن و نیز اولیای دم مسئول است.
 - ✓ **مسئولیت انتظامی:** تخطی از قوانین سازمان نظام پزشکی.
- ✓ بنا به تبصره ۳ ماده ۲۹۵، قصور پزشکی در حکم جرم شبه‌عمد است و جرایم عمومی آن شامل سه دسته است:
- ✓ ۱. جرم عمدی: دارای سوءنیت، قصد فعل و قصد جرم (مجازات: قصاص).
 - ✓ ۲. جرم غیر عمد (شبه عمد): تقصیر حرفه‌ای همراه با قصد فعل ولی بدون قصد جرم (مجازات: دیه).
 - ✓ ۳. خطای محض: بدون سوءنیت، بدون تقصیر، فاقد قصد فعل و جرم (مجازات: دیه).
- ✓ طبق ماده ۳۳۶ قانون مجازات اسلامی، تقصیر شامل موارد زیر است:
- ✓ **(الف) بی‌مبالاتی:** جنبه منفی دارد و شامل «ترک فعلی» است که باید انجام می‌شد (مانند نگرفتن نوار قلبی قبل از بیهوشی، انجام ندادن مشاوره‌ها و عدم تدارک آزمایش‌های لازم).
 - ✓ **(ب) بی‌احتیاطی:** جنبه مثبت و وجودی دارد و شامل «انجام فعلی» است که نباید رخ می‌داد (مانند جا گذاشتن وسایل در بدن، پاره شدن روده حین جراحی و تجویز داروی بیش از حد).
 - ✓ **(ج) مهارت نداشتن:** فقدان تبحر علمی یا عملی که ناشی از بی‌تجربگی یا بی‌سوادی است (مانند دستپاچگی حین جراحی در مواجهه با عوارض غیرعادی، و عدم استفاده از روش درست در شکستگی‌ها).

که منجر به جوش نخوردن استخوان می‌شود). عدم مهارت رافع مسئولیت نیست.

- ✓ د) رعایت نکردن مقررات دولتی: بی‌توجهی به آیین‌نامه‌های وزارت بهداشت و نظام پزشکی (مانند ضوابط تابلوی مطب و خودداری از پذیرش بیماران اورژانسی).

فصل سوم: رازپوشی پزشکی، رضایت و برائت‌نامه

رازپوشی پزشکی

رازپوشی پزشکی دربرگیرنده تمامی اطلاعاتی است که بیمار درباره خود بیان می‌کند، پزشک از طریق معاینه و آزمایش درمی‌یابد، و یا آنچه در منزل و محل بستری بیمار مشاهده و شنیده می‌شود.

- ✓ حفظ اسرار حرفه‌ای باعث می‌شود بیمار بدون دغدغه آبروریزی، تمام اطلاعات لازم را برای تشخیص درست بیان کند.
- ✓ اگر بیمار مبتلا به امراض مسری از ترس افشای راز پنهان شود، سلامت آحاد جامعه به خطر می‌افتد؛ لذا رازداری به حفظ سلامت و اعتماد عمومی کمک می‌کند.
- ✓ در رویه‌های قانونی ما، برخلاف مکتب رازپوشی مطلق، رازپوشی نسبی حاکم است؛ یعنی حفظ اسرار تا جایی الزامی است که به جامعه لطمه نزند، موجب پوشاندن جرم نشود و ستمی بر ستم‌دیدگان روا ندارد.
- ✓ در مواردی چون سؤال مقام قضایی درباره سلامت روانی متهم یا در دعاوی فسخ نکاح، کتمان حقیقت مذموم بوده و موجب محکومیت پزشک می‌شود.

اخطار قانونی: طبق ماده ۶۴۸ قانون مجازات اسلامی، اطباء، جراحان، ماماها و داروفروشان اگر در غیر از موارد قانونی اسرار مردم را افشا کنند، به ۳ ماه و یک روز تا یک سال حبس یا جزای نقدی سنگین محکوم خواهند شد.

✓ موارد مجاز و قانونی افشای راز پزشکی:

- ✓ ۱. در برابر مقامات اداری: به‌صورت کلی برای تأیید استراحت یا ازکارافتادگی.
- ✓ ۲. در مقابل شرکت‌های بیمه: برای مشخص کردن نوع حادثه، میزان صدمه و هزینه‌های درمانی.
- ✓ ۳. برای بیمه عمر: ثبت دقیق معاینات جسمی و روانی در اوراق چاپی مختص به شرکت (این اوراق نباید در دسترس عموم قرار گیرد).
- ✓ ۴. در دادگاه‌ها: پاسخ دقیق و صریح به سؤالات قاضی پس از ادای سوگند.
- ✓ ۵. در برابر خانواده بیمار: جهت آگاهی از رژیم و فرجام بیماری؛ اگر بیمار مجنون، سفیه یا صغیر باشد، باید ولی او در جریان کامل قرار گیرد. اگر بیمار عاقل نخواهد کسی مطلع شود، پزشک باید تمکین کند

